

ille nos tuos penitus esse cognoscat: tueque domui preclarissime deditos addatur et hoc: beneficijs sine numero illis que a maioribus tuis atque abs te in nos liberalissime sunt collata. Nihil aliud nos profecto expetimus, nihil aliud affectamus: nisi ut ille princeps ceteraque omnes gentes et nationes nos tuos esse ut sumus: et tuo generi nobilissimo preclarissimeque tue domui deditos omnino percipiant. Vale perpetuo felix atque beatus et nobis ut tuis semper mandare uelis pro honore tuo tuorumque semper paratis etiam negligere uitam. 5 10

Ex urbe iij aprilis.

9

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΔΟΥΚΑ ΜΕΔΙΟΛΑΝΟΥ

ΓΑΛΕΑΤΣΟΝ ΜΑΡΙΑΝ ΣΦΟΡΤΣΑΝ

(Ἐκ Ῥώμης, 3 Ἀπριλίου 1472)¹.

Illustrissimo Principi G. M. Duci mediolanensi etc.

Ioannes Argyropylos Salutem Plurimam Dicit. Et antea nobilissime tuae virtutes Illme Princeps nos ad te diligendum non mediocriter compellebant. Sunt enim profecto non solum ad hominem sed ad principem etiam accomodatissime, a quo multarum gentium nationum civitatumque salus dependet, et nunc tuę ad nos littere omni humanitate officioque referte adeo nos ad te amandum colendumve compulerunt ut si te summa beniuolentia semper, summoque

2. *beneficiis* L 9. *velis* L 10. *vitam* L

¹ Σώζεται αυτόγραφος ἐν τῷ Archivio di Stato τοῦ Μεδιολάνου, ἐν τῷ φακέλῳ Autografi. Uomini celebri. Argiropulo Gio. Φέρει δὲ ὀπισθεν τὴν διεύθυνσιν Illustrissimo et Excellentissimo Principi Duci inclito Mediolani etc. Papie Anglerieque comiti, Janue et Cremonae domino. Εὔρηται δὲ κάτωθεν τῆς ἐπιστολῆς ἐπὶ χάρτου ἐπικεκολλημένου τὸ ἐν τῷ Προλόγῳ τοῦ παρόντος βιβλίου παρατεθὲν ἀπότυπον τῆς σφραγίδος τοῦ Ἀργυροπούλου.

amore non prosequamur, nos ipsos ingrattissimos ac iniquissimos esse putemus.

Nos itaque pro tuo erga nos officio atque humanitate quo nihil maius esse existimamus id agimus, nos ipsos Excellentię tuę offerimus atque adeo ut pro quovis tuo commodo vitam etiam negligamus. Vale semper victor foelix atque beatus, et Isaacium tuę celsitudini deditissimum atque observantissimum ut consuevisti facere cum humanitate suscipe ut iussit Celsitudo tua ita feci, necque medius fidius mihi iocundius quicquam erit quam hunc Excellentię tue obtemperare obsequi atque servire. Ex Urbe. iij Aprilis 1472.

10.

ΠΡΟΣ ΛΑΥΡΕΝΤΙΟΝ ΜΕΔΙΚΟΝ ΤΟΝ ΜΕΓΑΛΟΠΡΕΠΗ

(Ἐκ Ῥώμης, 11 Φεβρουαρίου 1476)¹.

Ioannes Argyropylus Laurentio suo salutem.

Antonius Rocca Pisanus, vir egregius et mihi familiarissimus, meas ad te litteras iure amicitie impetravit, quibus te ad iusticiam servandam interfecti illius Petri Mastrani iura exequenda hortarer. Hortor itaque te, mi suavissime Laurenti, quem ut in ceteris bonis humanis, sic et in iusticia defendenda nemini tempestatis huiusce homini cedere certo scio, ut hac etiam in causa id agas quod et in ceteris agere semper consuevisti. Quid enim aliud aut te facere, aut me te admonere hac in causa decet? Tu es equitatis amator. Ego sum utriusque amicus, atque ideo iura illius tuo ma-

¹ Σώζεται αυτόγραφος, ανήκουσά ποτε εἰς τὴν συλλογὴν αὐτογράφων τοῦ θανόντος Γάλλου μαρκίωνος Queux de Saint-Hilaire, ὅστις ἀνεκοίνωσεν αὐτὴν εἰς τὸν *l'egrand*, ἐκδόντα ἐν ταῖς *Cent-dix lettres grecques de François Filelfe*. 1892 σ. 344 κ.έ., ἐξ ἧς ἐκδόσεως καὶ παρέλαβον αὐτὴν ἐνταῦθα. Τῆς συλλογῆς τῶν αὐτογράφων τοῦ Saint-Hilaire πωληθείσης ἐν δημοπρασίᾳ, ἄγνωστον ποῦ νῦν ἀπόκειται τὸ πρωτότυπον.

xime munere servari percupio. Si pater homicide conscius est cedis, cur non et homicida et ipse lueret penas? Illud igitur inquiratur iusticie lege, consciusque si fuerit inventus, obnoxius crimini iudicetur. Plusquam verisimile profecto esse videtur compulsu patris auctoritateque filium cedem egisse, si uterque, magisque pater, interfectum illum odio tanto persequebatur. At eum patrem, quem ita rem gessisse constaret, quis non asseruerit una cum filio et manus ad idem scelus movisse, et mucronem eundem ad eandem necem strinxisse? Illum magis homicidam profecto quam filius, ratione sane primi principii, auctoramenti deliberationisque, omnes homines, si vera fateri velint, uno ore unaque sententia iudicarent. Tu, mi Laurenti, hac in causa ita agas velim, ut ab universis hominibus plus apud te societatis humane salus quam nonnullorum hominum valere gratia videatur. Vale perpetuo felix et me, ut soles, ama. Raptim.

Rome, tertio idus februarii.

11.

ΠΡΟΣ ΛΑΥΡΕΝΤΙΟΝ ΜΕΔΙΚΟΝ ΤΟΝ ΜΕΓΑΛΟΙΠΕΙΗΝ

(*Ἐξ Ῥώμης, 31 Μαΐου 1476*)¹.

Jaannes Argyropylos magnificentissimo Laurentio suo salutem perpetuamque felicitatem.

Libris depositis: habitisque pecuniis: ad te iocundissime mi Laurenti sumpta oportunitate proficiscar. Ita est statutum ubi tibi placet. Vale dimidium animi mei perpetuo felix atque beatus. Et me ut soles ama.

Ex urbe, pridie Kalendis Juniis.

¹ Σώζεται ἐν τῷ Archivio di Stato τῆς Φλωρεντίας, ἐν τῷ τμήματι Carteggio Mediceo avanti il Principato, ἐν φακέλῳ (Filza) XXXIII ἀρ. 427. Φέρει δὲ ὁπισθεν τὴν διεύθυνσιν *Magnificentissimo et sapientissimo viro, d. Laurentio Medici amico suo percolendo. Florentie* (βραχυγραφικῶς). Ἐν δὲ τῇ ἄνω ᾠσφί φέρεται τὸ σημείωμα τὸδε· 1476 Dni Iohannis Argiropili Die VII Iunii.

12.

ΠΡΟΣ ΔΟΜΙΝΙΚΟΝ ΡΟΒΟΡΕΟΝ

ΚΑΡΔΙΝΑΛΙΟΝ ΤΑΥΡΙΝΟΥ

(¹ Ἀνευ χρονολογίας).

Joannes Argyropylos Dominico Roboreo cardinali Taurinensi salutem perpetuamque felicitatem.

Meus erga te amor summaque benevolentia, Sapientissime Pater, id agere me optimo suo jure compellit: quod ni facerem, nemo homo nimirum esset, qui non meum me munus officiumque aut ignorare aut negligere posthabereque putaret, quorum utrumque turpitudinem non medio-
 crem prae se ferre nemo est qui ignoret. Nam quid amor affectat, quid benevolentia flagitat, ignorare nimium hebetis sane, nimium vecordis hominis esse constat. Et id quod benevolentiae ratio postulat, quod e praecordiis amoris emergit negligere posthabereque ejus est profecto, cui res eadem placet atque non placet, quique maximis in rebus honestissimisque suapte sponte delinquit. Omitto mutuae benevolentiae mutuique amoris merita juraque referre quibus si quispiam quoad vires suppetunt haud respondeat, ingratitude obnoxius iniquitatisve crimini non injuria fuerit: a quibus humana probitas ingenuique mores potissimum abhorrere videntur. Tu vitae talem tenere pulcherrime cursum instituisti, ut domesticis rebus familiaribusve bene lauteque dispositis partim amplissimi magistratus officio

¹ Ἐσώζετο χειρόγραφος προτασσομένη τοῦ ἐν ἔτει 1904 πυρποληθέντος κώδικος 433 τοῦ ἐν Ταυρίνῳ Ἀθηναίου, ἐν ᾧ περιλαμβάνεται Aristotelis opus de anima a Joanne Argyropylo emendatione ultima elegantius causa Dominici Roborei cardinalis Taurinensis traductum. Ἐξεδόθη δὲ ὑπὸ τοῦ Migne ἐν Ἑλληνικῆς Πα-
 τρολογίας Τόμῳ PNH' σ. 1007-1010

munereque caeteris hominibus vivas: partem in litterarum tibi studiis doctrinisque nobilissimis satisfacias, utramque summam vivendi rationem complexus. In qua tibi me quoque comitem atque socium ascivisti: non inscius studia quibus incumbimus expeditius, exactius hoc pacto meliusve fieri posse. Ego qui res omnes humanas, optime fine sublato, vanas esse nihili pendendasque semper putavi: cujus illa sententia perpetua fuit: hominem utriusque vitae rationem complexum: oculis utrisque praedito corpori: carentem altera lusco, praestantiore dextro aspectu: inferiore sinistro: expertem utriusque caeco penitus persimilem esse. Cui religio sanctissima nostra, nobis oblata divinitus, hac quoque ratione quod perornatos perfectosque homines utroque vivendi modo suis pulcherrimis legibus institutisque reddere tam naturae quam Opifici suo conatur, vehementer placet: quem denique praeter honestatem omnino sapientiaeque studia nihil delectat: quid erga te faciam quaeso quid agam: quod ad utrosque nos accommodatissimum fuerit: tum instante, urgente compellenteque amore: tum instituto vitae perinde atque natura movente, et veluti recta ratione jubente. Nonne id omne quod affectas modo nobis facultas adsit: ut non inepti videamur, non ignari penitus rationis, alia quaevis offerentes non ea quibus est opus. Nonne id omne quod ad exoptatum hominis finem facile consequendum tibi conducere potest: ad quem jam ipse toto studio conatuque pergis. Succurrere porro quoad vires mihi suppeditant: plaecclarissimis ac honestissimis tuis studiis: operamque tibi dare frequentem: caeteris rebus neglectis atque posthabitis: operae praedium esse duxi: atque tibi vias itineraque quibus ad felicitatem humanam beatitudinemque recta pergitur, demonstranda esse putavi. Tecum una mihi legendos esse scriptores et auctores bonarum artium pervolutandosque censui. Evocandam in lucem esse veritatem in illis inclusam omnem existimavi. Disserendi denique facultatis formulas ac rationes degustandas, haud posthabendas esse

dijudicavi: sine quibus investigatio veritatis perceptioque recta minime fieri potest. Quocirco nec id sane negligendum esse censui: quod quidem haud mediocriter sine dubio nobis conferet ad id ad quod tendere maximopere cupimus. Aristotelis, inquam, illius nostri praestantissimi philosophi summique artificis opera nonnulla bonorum omnium sola meo iudicio fontes, unde finis humanus emanat, elegantius nunc traducere tibi que offerre: ab eo potissimum initio sumpto, quo scientia de anima traditur. Qua plane non modo caeterorum omnium animantium, sed nostrum etiam exactissime naturam, humanaeque felicitatis originem, causas, principia fontesque percipere possumus. Nam ut te non praeterit, utrumque curae non injuria nobis esse: nos jam diu statuimus: rerum inquam notitiam, tam earum quae nullius egent operae nostrae: quam earum quarum nos auctores sumus: quaeque sub potestate nostra sunt collocatae: et elegantiam linguae: dicendi rationem: delectum verborum: ornatum, venustatem ac copiam: quo res sententiaeque dictioni: et rebus sententiisque dictio sit conveniens atque accomodata si sensis orationes: sensa rebus accommodanda sint, ut tum ipsorum ratio naturaque, tum institutio sapientum hominum expetit, efflagitat atque exposcit. Non enim ii nobis ut exemplaria sint proponendi: qui vel ornatu verborum utuntur sine notitia rerum: vel scientia praediti sunt, sine peritia rationis dicendi. Insignis profecto turpitudinis est utrumque, tam vane quam prave loqui, quanquam alterum, vel impotentiae forte fortuna, vel segnitiei ratione: secundum potius est expetendum. Coniungamus nos ea quae coniungenda omnino sunt, non ea quae sine dedecore suo potest unquam coniungere nemo, ac sapientiam ab elegantia, lepore venustateque verborum orationisque non separemus. Hanc igitur operam ipse mea sententia non inhonestam, non inutilem, non injucundam, non a communi nostro proposito: non a mutua nostra benevolentia dissidentem ac abhorrentem: dandam esse quasi lege quadam assiduam a

me tibi frequentemque censui, statui, definivi, atque adeo, ut nisi naturae necessitudo, nulla vis eam nobis adimere possit. Quae cum ita sint, opus Aristotelis de anima, veluti nostrae quamdam operae partem, elegantius ultima nunc emendatione limatiusve causa tui traductum, uti materies fert, ratioque praescribit interpretandi (non enim in talibus amplius campus conceditur) tibi a nobis oblatum, legere aggrediare bona fortuna. Habebis et nos in hoc etiam legendo percipiendoque, quoniam ita voluimus ac instituimus, comites, adjuutores ac duces non pigros quidem, non inertes, non segnes, sed ad omnem promptissimos subeundum laborem, fructus ejus is consequendus est tibi finis, ob quem natura te procreavit, opifexque rerum Deus tot tantisque viribus facultatibusque condecoravit. Vale plusquam dimidium animi mei, et tibi persuade mihi te chariorem neminem esse.

ΙΣΑΑΚΙΟΥ ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΥ

ΕΠΙΣΤΟΛΗ

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΔΟΥΚΑ ΜΕΔΙΟΛΑΝΟΥ ΓΑΛΕΑΤΣΟΝ ΣΦΟΡΤΣΑΝ¹

(5 'Απριλίου [1473]).

Jesus.

Illustrissime Princeps et Domine Domine mi post debitam commendationem etc.

El magnifico capita ha messo in executione per me quanto li ha scritto Vostra Excellentia, homo certamente digno et apto a simile officio et obedientissimo al suo Signore et gratioso con li amici et humano et clemente con omni homo, il perchè a sua petitione ho scritto a vostra Illustrissima Signoria quando e la facenda importa e il suo desiderio adimanda in servire a vostra Illustrissima Signoria. Ceterum l'organo et apresso che finito e registri son fatti e adesso attendiamo a fare la cassa e straforare. Abbiamo ancora avolte tutte le canne di tela in su le forme et habiamo cavate alcune dalle forme et sono durissime come osso;

¹ Σώζεται αυτόγραφος ἐν τῷ Archivio di Stato τοῦ Μεδιολάνου ἐν τῷ φακέλῳ Autografi. Uomini celebri. Argiropulo. Φέρει δὲ ὀπισθεν τὴν διεύθυνσιν Ilmo et Excellmo Principi et Domino Domino meo Singularissimo duci inclito Mediolani etc. Καὶ στερεῖται μὲν σημειώματος περὶ τοῦ ἔτους καθ' ὃ ἐστάλη εἰς τὸν δούκα, ἀλλ' ὡς τοιοῦτον ὀρίζει τὸ 1473 ὃ τὴν ἐπιστολὴν ἐκδοῦς *Adr. Capelli Giovanni et Isacco Argiropulo* ἐν τῷ Archivio Storico Lombardo Τόμ. 1Η' σ. 172.

non viddi mai Illustrissimo Signore la più bella cosa che saranno queste canne et bone. La prima è lunga palme sette et quello che è bellissimo in questa cosa tutte sono d'un pezo cioè integre, che a Napoli non le possono fare manco di duo o di tre pezi. Non altro per adesso. Bene valeat Illustrissima Dominatio Vestra *victrix* semper foelix atque beata. Me commendo *eidem*. V Aprilis.

Servitor indignus
Isaacius.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΤΟΜΕΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΑΝ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΓΑΛΑΝΤΙΝΟΣ

ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΥ ΦΙΛΕΛΦΟΥ

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΠΡΟΣ ΙΩΑΝΝΙΝ ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΝ¹

Φραγκίσκος ὁ Φίλελφος πατῆρ Ἰωάννη τῷ Ἀργυροπούλῳ
ἱερεῖ τε καὶ κριτῇ τοῦ δημοσίου χαίρειν.

(Ἐξ Μεδιολάνου 13 Ἀπριλίου 1441)².

Κομισάμενός σου τὴν ἐπιστολὴν, ὧ θαυμάσιε, ἤσθην κατ'
5 ἄμφω, τοῦτο μὲν μοι καὶ ὡς ἤκουσαν παρὰ σοῦ, ἀνδρὸς ἀντικρυς
τὰ πρῶτα φέροντος τῶν ἐν τῇ Ἑλλάδι σοφῶν, τοῦτο δὲ ὡς οὕτω

¹ Περιλαμβάνονται ἐν τῷ κώδικι Guelferbytanus (Wolfenbüttel)
Aug. 10. 8, αἰῶνος ιε', καὶ τῷ τῆς ἐν Μεδιολάνῳ βιβλιοθήκης Trivul-
ziana 873 (Scaff. N° 83 Palch. N° 7), αἰῶνος ιε'. Ἐξεδόθησαν δὲ
τινὲς μὲν πλήρεις, τινὲς δ' ἐν μέρει ὑπὸ *Theodor Klette* (Beiträge
zur Geschichte und Litteratur der Italienischen Gelehrten-
renaissance. III. Die Griechischen Briefe des Franciscus
Philelphus. Nach den Handschriften zu Mailand (Trivul-
ziana) und Wolfenbüttel. Greifswald. 1890) καὶ ὑπὸ τοῦ *Legrand*
(Cent-dix lettres grecques de François Filelfe. Ἐν Παρισίοις.
1892), μόνον τὸν κώδικα τοῦ Μεδιολάνου λαβόντος ὑπ' ὄψιν.

Τὴν μὲν ἔκδοσιν τοῦ Klette ἐδήλωσα κατωτέρω διὰ τοῦ K. τὴν
δὲ τοῦ Legrand διὰ τοῦ L. — M = ὁ κώδιξ τῆς Trivulziana. G = ὁ
Guelferbytanus. Οὐδὲν δ' ἐσημείωσα περὶ τῶν ἐμῶν διορθώσεων
περὶ τὴν στίξιν.

² Ἐξεδόθη πλήρης ὑπὸ Klette ἐνθ' ἀν. σ. 115 κ. ἐ. καὶ ὑπὸ τοῦ
Legrand ἐνθ' ἀν. σ. 50 κ. ἐ. ὑπ' ἀρ. 24.

1. Ἀργυροπούλῳ KL: ἀργυροπούλῳ M 2. ἱερεῖ KL:
ἱερεῖ M 5. παρὰ σοῦ KL: παρὰ σου M

φράσεως ἔχουσιν ὡς καὶ δοκεῖν ἀκριβῶς ὑπὸ τινος τῶν Μουσῶν
 ἐξεργάσθαι. Καὶ δὴ σου τὸ τῆς φύσεως εὐφυές τε καὶ περιδέξιον
 ἐπεικῶς ἐμακάρισα, ὅτι περ οὕτως ἐν ἀμφοτέροις ἐξαρκεῖς τοῖς
 λόγοις, τῷ τε τῶν ῥητόρων καὶ τῷ τῶν φιλοσόφων, ὡς οὐδ' ἄν
 τις ἕτερος περὶ θάτερον ἤδη χωρὶς. Ὡ Μοῦσαι καὶ Ἑρμᾶ καὶ 5
 Ἀπολλων, οἴους, οἴους ἡμῖν τροφίμους ἀπεργάζεσθε. Καὶ γὰρ
 ἐγὼ τοῖς σοῖς γράμμασιν ἐντυχῶν, ὦ μακάριε, πάνυ γε δὴ ἐδόκουν
 τινὶ τῶν πάλαι ἐκείνων τοῖς ἐλληνικοῖς μάλιστα προσδιατετριφό-
 των λόγοις συνεῖναι. Οὕτω καθάπαξ ἐλληνίζουσα ἦν κατ' ἀκρι-
 βειαν ἢ καλὴ παρὰ σοῦ πρὸς ἡμᾶς ἐπιστολὴ ἢ μᾶλλον, ὡς εἰπεῖν, 10
 ἀπτικίζουσα, καθάπερ τινὸς οὔσα τῶν Ἀθήνησι τοὺς λόγους καὶ
 τὴν φιλοσοφίαν παιδευθέντων.

Τῆς μέντοι γε διαθέσεως, ἣν πρὸς ἡμᾶς ἔχειν φῆς, πολλὴν
 οἶδά σοι χάριν, καὶ σοι πολλὰ πρὸς θεοῦ ἀγαθὰ γένοιτο. Πιστεύω
 δέ σε οὕτω διακεῖσθαι πρὸς ἡμᾶς, ὅτι περ καὶ ἡμεῖς οὕτως ἔχο- 15
 μεν περὶ σέ· οὐ γὰρ ἄν τὸν ἐμὸν παῖδα Μάριον παρὰ σοὶ φοιτᾶν
 ἐβουλόμην, μὴ τινος καὶ πρὸς τῇ τῶν σῶν ἠθῶν εὐκοσμία, προη-
 γησαμένης σχέσεως ψυχῆς, εἰ καὶ ταχέως ὁ Μάριος, ὡς ἤνεγκεν
 ἢ φήμη ἡμῖν, τὸν τῆς διδασκαλίας ζυγὸν ἀποσεισάμενος, τὸν
 ἄνετον βίον ἠγάπησε, τῆς πατρικῆς σου καὶ γλυκείας ἐπιστασίας 20
 ἀποστάς· ᾧ καὶ συνέφερεν ἄν, ὡς ἔμοιγε δοκεῖ, καὶ πολλῶ μᾶλλον,
 ἐνταῦθα μένειν παρ' ἡμῖν ἢ αὐτόθι παρεῖναι, ἐρήμῳ γε οὕτως ὄντι
 προστάτου. Οὐ γὰρ δὴ μόνον οἷς εἶχεν οὐ προσέθηκεν, ἀλλὰ καὶ
 ἄπερ αὐτόσε ἦλθεν ἔχων ἀφ' ἡμῶν προσαφήρηται. Τί γὰρ ἄν τις
 οὐ λέγοι τάληθῆ πρὸς σέ, φίλον γε πάλαι ὄντα καὶ ἄνδρα καλὸν 25
 κάγαθόν; Ἀλλὰ περὶ τούτων ἄλις.

Διάγει αὐτόθι παρὰ τῷ τῶν Ἐνετῶν λεγομένῳ βαίλῳ Πέτρος

3. ὅτι περ L: ὅπερ K ἔξαρκεῖς K: ἐξαρκοῖς L 5. Ἑρμᾶ L:
 Ἑρμᾶν (sic) K: ἐρμᾶν M 8. προσδιατετριφότων MGK: προσ-
 διατετροφότων L 9. καθάπαξ L: καθ' ἅπαξ K 11. καθάπερ τι-
 νὸς KL: καθάπερ τινος M 13. φῆς L: φῆς K 14. οἶδά KL: οἶδα M
 17. μὴ τινος M: μοί τινες G κατὰ K 19. τὸν τῆς L: τὸ τῆς K

τις ὁ Περλέων, νεανίσκος τὴν ἀρετὴν ἐν τοῖς μάλιστα ἀσπαζόμενος, ὄν καὶ τοῖς ἡμετέροις υἱέσιν εἰκότως συναριθμῶ. Καὶ γὰρ οὐ μόνον ἐμοὶ ἐγένετο μαθητῆς, ἀλλὰ καὶ πλείστα ἡμᾶς ἀγαπᾷ τε καὶ φιλεῖ, μᾶλλον, ὡς λόγον εἰπεῖν, ἢ τὸν ἑαυτοῦ πατέρα, ὥστε
 5 κάμοῦ κελεύοντος ἕτοιμος οὗτος κἂν εἰς πῦρ κατὰ παροιμίαν ἐμβῆναι· καὶ, ὡς οἶμαί γε, εὖ τε καὶ καλῶς οὕτως ἔχει· ὁ μὲν γὰρ τὴν ὕλην οἶονεὶ μόνην δέδωκεν αὐτῷ τοῦ εἶναι, ἡμεῖς δὲ τὸ εἶδος, τιμιώτερον δὲ πολλῶ τὸ εἶδος, ὡς οἴσθα, τῆς ὕλης· εἶπερ ἐκείνη μὲν ἐφίεσθαι δοκεῖ τοῦ εἶδους μᾶλλον, τοῦτο δὲ ἐκείνης ἦττον.
 10 Τιμιώτερος οὖν νομισθεῖη ἂν τῷ Πέτρῳ ὁ τό γε κρεῖττον αὐτῷ καὶ τιμιώτερον παρεσχηκῶς καὶ κατὰ τὸ εἶκος ἄρα ἤδη καὶ φιλιότερος. Τοῦτον τοίνυν συνίστημί σοι, ὦ φίλτατε, ὡς ἐμὸν φίλον τε καὶ υἱὸν ἐμοὶ μὲν ὄντα, σαυτῷ δὲ ἐσόμενον, εἶπερ καὶ σὺ τῷ ἐμῷ χρώμενος παραδείγματι διδάξεις αὐτόν. Διατρίβει γὰρ παρ,
 15 ὑμῖν τῆς ἐλληνικῆς μαθήσεως ἕνεκεν, οὐκ ἄμοιρος ἐλθὼν τῶν Μουσῶν. Ἐρρωσο.

Μεδιολάνοθεν, ταῖς εἰδοῖς Ἀπριλίου, ἔτει ἀπὸ τῆς Χριστοῦ γεννήσεως χιλιοστῷ τετρακοσιοστῷ πρώτῳ.

2.

(Ἐκ Μεδιολάνου, 5 Νοεμβρίου 1457)¹.

Φραγκίσκος ὁ Φίλελος Ἰωάννη τῷ Ἀργυροπούλῳ χαίρειν.

20 Βουλόμενος ἔγωγε καὶ τοῖς τῶν Ἑλλήνων μέλεσιν ἄλλοις τε καὶ ἄλλοις καὶ τὰς λυρικὰς ἡμετέρας χρῆσθαι ᾠδὰς, γέγραφέ σοι

¹ Εὗρηται ἐκδεδομένη ὑπὸ τοῦ Klette ἐνθ' ἂν. σ. 131 καὶ ὑπὸ τοῦ Legrand ἐνθ' ἂν. σ. 90 ὑπ' ἀρ. 48.

1. Περλέων ἔγραψα: Περλέων K: ὁ Περλίων L 5. κἂν M κατὰ L: λείπει ἐν τῷ G κατὰ K 13. τε L: λείπει K 14. διδάξεις ἔγραψα: διδάξης KL 15. ἕνεκεν L: εἵνεκεν K ἄμοιρος L: ἄμειρος K 21. ἡμετέρας KL: ἡμετερας M

διὰ στίχων, ὡς οἶσθα, τὸ παρὸν ἐλεγείον, τὴν ἡμετέραν δηλονότι φιλίαν πᾶσιν ἀνθρώποις ἐναργῆ ποιησόμενος. Μὴ θαύμαζε δὲ μουσικώτατος ὢν τὴν ἐμὴν ἀμουσίαν· Λατῖνος γὰρ ὑπάρχων αὐτὸς, οὐ δὴ πάμπαν δύναμαι ἐλληνίζειν. Ἄλλις δὲ ὑμῖν τοῦ ἐπαίνου, ὅτι ἔξεστιν ἐν τοῖς ἡμετέροις τολμᾶν καὶ τι τὸ μὴ ὄν πάντη κοινὸν 5 τοῖς πολλοῖς. Σὺ μὲν οὖν, ὦ φίλτατε, ποιήσεις πρᾶγμά μοι ποθεινὸν, τὴν σοῦ διάνοιαν περὶ τούτου δηλώσων· τὰ γὰρ φαινόμενά σοι γενήσεται μοι χρησμός δελφικός. Ἐρρωσο.

Μεδιολάνοθεν, ταῖς νύκταις Νοεμβρίου αὐνζ'.

3.

(Ἐκ Μεδιολάνου, 13 Νοεμβρίου 1457)¹.

10

Φραγκίσκος ὁ Φίλελφος Ἰωάννη τῷ Ἀργυροπούλῳ χαίρειν.

Ἐπέστειλά σοι μὲν καὶ πρότερον, οὐθ' ἄλλις δὲ, οὔτε πρὸς τὰ ἔμοιγε ἀναγκαῖα ἐπέστειλα, ἀλλὰ οὐτ' ἔτι πρὸς τὰ σοί. Οἶσθα μὲν οὖν, ὅτι ἀπελθόντι σοι ἀφ' ἡμῶν τέτταρα ὑπάρχειν εἶπον ἐγὼ, ἅπερ ἂν χαρισάμενός μοι πρᾶγμα ἐποίεις ἐν τοῖς μάλιστα ποθει- 15 νόν, τὴν ἅπασαν δηλονότι περὶ τῶν πέντε διαλέκτων γραμματικὴν πραγματείαν, ἐν πρώτοις δὲ τὴν αἰολικὴν, καὶ δεύτερον περὶ πο-

¹ Εὑρηται ἐκδεδομένη ὑπὸ τοῦ Klette ἐνθ' ἀν. σ. 132 κ. ε. καὶ ὑπὸ τοῦ Legrand ἐνθ' ἀν. σ. 92 ὑπ' ἀρ. 50.

2. ἐναργῆ KL: ἐνεργῆ M 4. ὑμῖν L: ἡμῖν K 5. καὶ τι KL: καὶ τὶ M 6. πολλοῖς KL: καλοῖς πολλοῖς ἐν τῷ G κατὰ K πρᾶγμά KL: πρᾶγμα M 7. τὴν σοῦ KM: τὴν σου L 8. ἔρρωσο LM: ἔρρώσο M 9. Νοεμβρίου KL: νουεμβρίου M 13. τὰ σοὶ KM: τὰ σοι L 16. γραμματικὴν L: γραμματικῶν K

σότητος συλλαβῶν, καὶ τρίτον περὶ προσωδιῶν, τὸ τελευταῖον δὲ περὶ συντάξεως. Ταῦτα γὰρ ἔφης παρεῖναι πάντα γε, ἄλλα μὲν σοὶ, ἄλλα δὲ φίλοις τισί. Σπουδαῖον τοίνυν, ὦ φίλων ἄριστε, γενέσθαι μοι αὐτὰ ὅσον δύνασαι τάχιστα.

5 Καὶ ταῦτα μὲν ἐμά. Νῦν δὲ περὶ σοῦ ἄκουσον διὰ βραχέων. Ἐρωτήσαντι πάνυ γε πολλάκις ἐμοὶ περὶ τῶν σῶν πραγμάτων ἀπαγγέλλουσιν ἅπαντα κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν ἐμὴν, καὶ ὅτι ἔχεις εὖ καὶ καλῶς κατὰ σῶμα, καὶ ὅτι παρὰ πᾶσί τε καὶ ἐν πᾶσιν εὐδοκίμεις. Ἄπερ δὲ κακούων αὐτὸς καθ' ὑπερβολὴν ἤδομαι· ἐν δὲ καὶ
10 μόνον λυπεῖ οὐκ ὀλίγους, ὅτι τὰ τοῦ καλοῦ καγαθοῦ ἀνδρὸς ἐκείνου Λεονάρδου τοῦ Ἀρρητίνου γεγραμμένα ἀποδοκιμάζων διάγεις· ἄλλὰ μὴ ποιεῖ τοῦτο σὺ, ὦ φίλτατε ἄνερ· μᾶλλον δὲ ἐπαινεῖσθαι βουλόμενος, ἐπαίνει καὶ αὐτὸς, σοφὸς ὢν. Ὁ ἀνὴρ γὰρ ἐκεῖνος τοιοῦτος τὴν φήμην παρὰ Λατίνοις ἐγένετο ἅπασιν, ὥστε καὶ,
15 καθ' Ὁμηρον, τὸ κλέος οὐρανὸν ἤκει. Ἐν δὲ αὐτὸς ὁμολογεῖν τοῦτο οὐκ ὀκνῶ, ὅτι οὐδεὶς ἐκείνου μέχρι τοῦ νῦν παρὰ τοῖς ἡμετέροις ἐφάνη ἐν τοῖς λογίοις ὠφελιμώτερος ἀνὴρ. Καὶ ταῦτά σοι παρ' ἡμῶν κατὰ νόμον φιλίας. Ἐρρωσο.

Μεδιολάνοθεν, ταῖς εἰδοῖς Νοεμβρίου, ἔτει αὐνζ'.

1. συλλαβῶν KL: συλλαβῆς M 2. ἄλλα KL: ἀλλὰ M
μὲν σοὶ KM: μὲν σοι L 3. ἄλλα KL: ἀλλὰ M 5. ἐμά KL:
ἐμά M 8. ἐμὴν KL: ἐμὴν M 8. πᾶσί τε KL: πᾶσι τὲ M
10. λυπεῖ L: λυπεῖν KM 11. Λεονάρδου L: Λεωνάρδου KM
'Αρρητίνου KL: ἀρρητίνου M 12. ἄνερ KL: ἔνερ M
17. λογίοις KL: λογίοις et avec le premier i en surcharge
κατὰ L ἀνὴρ KL: ἀνὴρ M ταῦτά σοι L: ταῦτα σοὶ KM
18. Ἐρρωσο KL: ἔρρώσο M